

Täysistunto

Tiistai 5.3.2019 klo 14.11—18.22

5. Hallituksen vuosikertomus 2017

Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle valtion vuoden 2017 tilinpäätöksen ja hallituksen vuosikertomuksen tarkastuksesta

Kertomus K 11/2018 vp

Kertomus K 17/2018 vp

Valiokunnan mietintö TrVM 11/2018 vp

Ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Tuula Haatainen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Käsittelyn pohjana on tarkastusvaliokunnan mietintö TrVM 11/2018 vp. Nyt päätetään kannanotosta kertomusten johdosta.

Keskustelu

15.29 **Eero Heinäluoma sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen vuosikertomusten käsittely on tärkeä osa eduskunnan valvontatyötä ja hallituksen työn valvontaa. Sille on myös vakiintuneet menettelytavat, ja tässä työssä on mukana myös Valtiontalouden tarkastusvirasto erilliskertomuksen muodossa. Tässä yhteydessä käydään lävitse myös se, miten kulloinenkin hallitus on toteuttanut eduskunnan aiempia lausumia, siis eduskunnan hallitusta sitovia kannanottoja — niin tälläkin kertaa. Otan esille muuttaman tässä työssä läpikäydyn asiakokonaisuuden:

Ensinnäkin, viime kaudella tarkastusvaliokunta teki perusteellisen työn Senaatin kiinteistöomistusten hallinnan toimivuuden ja Senaatin toimintaperiaatteiden osalta. Se johti myös eduskunnan kannanottoihin, jotka ovat sitten ohjanneet myöhempien hallitusten toimintaa. Tältä osin voi sanoa, että Senaatti-kiinteistöissä on tehty erittäin merkittävä toiminnan uudelleenjärjestely, kuunneltu paremmin vuokralaisia ja pyritty selkiyttämään vuokrien määräytymisen perusteita niin valtion kokonaisuutena palvelevalla tavalla kuin myös siten ottamalla huomioon vuokralaisten toiminnan vaihtoehdot ja tarpeet.

Tätä eduskunnan Senaatti-kannanoton toteutumista nykyinen tarkastusvaliokunta on myös käynyt lävitse ja toteaa hallituksen pitkälti toimineen sen linjauksen mukaisesti, joka eduskunnassa asiasta on tehty. Erikseen sitten olemme joutuneet toteamaan, että edelleenkin täällä on eräitä pulmia. Ne liittyvät varsinkin puolustusministeriön alaan, siihen, miten puolustushallinnon kiinteistöjä kohdellaan ja minkä periaatteiden mukaisesti Senaatti näistä kiinteistöistä puolustusministeriölle laskut osoittaa. Tässä asiassa tuon kuulemisen perusteella voi sanoa, että valiokunnassa oli paljon ymmärrystä puolustusministeriön näkökohdille. On syytä katsoa, että turvallisuustarpeet ohjaavat ratkaisuja ja että niiden laskut eivät tule kohtuuttomiksi. Tässähän epäillään, että voisi ajan saatossa, lähivuosina, syntyä tilanne, jossa jopa viidesosa puolustusministeriön menoista menisi kiinteistöjen hallin-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

taan. Kun näille kiinteistöille ei kuitenkaan juurikaan ole vaihtoehtoisia käyttötarkoituksia, on katsottava yhteiskunnan kokonaisedun nimissä, että nämä kiinteistötarpeet on syytä asiallisesti hoitaa niin, että myös Puolustusvoimilla on käytettävissään toimivia, nykyaikaisia ja hyvin hoidettuja kiinteistöjä.

No, sitten tässä kävi ilmi, että on vähän myös erilaista tulkintaa siinä, minkä mukaan Senaatti voi myydä ulospäin toimintojaan. Kysymys on hankintalain asettamista rajoituksista. Tämä 5 prosentin ulosmyyntiraja on aika ahdas, ja se on johtanut sitten vähän erilaisiin tulkintoihin, joissa valtiovarainministeriön kanta tähän myyntiin on ollut vähän vapaamuotoisempi kuin se, mihin kantaan esimerkiksi tarkastusvirastossa on päädytty. Tämähän koskee tapauksia, joissa valtio myy sataprosenttisesti omistamalleen yhtiölle Senaatin palveluja. Nekin lasketaan tähän 5 prosentin ulosmyyntikiintiöön. Tältä osin tarkastusvaliokunta on päätenyt siihen, että tämä valtiovarainministeriön kanta on valtion kokonaisedun mukainen, eli kun on olemassa joka tapauksessa tiettyjä kiinteistöjä, on perusteltua, että valtiokonsernin sisällä niitä voidaan edelleen käyttää ja vuokrata.

Toinen iso kokonaisuus tässäkin mietinnössä on seutukaupunkien tulevaisuus. Savonlinnan opettajakoulutuslaitoksen lakkauttamista seurasi iso keskustelu, ja siitä tarkastusvaliokunta on aikaisemmin ehdottanut eduskunnan kannanottoja, jotka on tulleet täällä hyväksytyä. Niiden mukaisesti hallitus on tehnyt tällaisen seutukaupunkiselvityksen, jossa on laveammalti käyty seutukaupunkien kehitysnäköaloja lävitse. Huolestuu kohdistuu edelleenkin näihin, voi sanoa, taantuvien paikkakuntien seutukaupunkeihin, jotka ovat suurissa ongelmissa ja joista yhtä aikaa on riskinä poistua niin valtiollista toimintaa kuin sitten myös yksityistä elinkeinoelämää.

Aikaisemmin valiokunta on ottanut sen kannan, että hallituksen tulisi selvittää yliopistolain muutostarvetta niin, että yliopistolaissa yliopistoja kehoitettaisiin, kun sijaintipäätöksiä opetuksen järjestämisestä tehdään, ottamaan myös huomioon nämä alueenäkökohdat eli aluekehityksen tarpeet. Tämä Savonlinnan tapaus on sillä tavalla, voi sanoa, surullinen, että samaan aikaan, kun Savonlinnassa kerrostaloja laajamittaisesti puretaan — ehkä jopa lähemmäs 20 kerrostaloa on purkutuomion kohteena — niitä toisaalla sitten rakennetaan uudelleen, ja pitkälti nämä selittyvät tällä opettajakoulutuksen lakkauttamisella. Valiokunta pyysi erikseen opetusministeriltä selvityksen, mihin toimenpiteisiin tämän kannanoton johdosta on ryhdytty, onko selvitetty yliopistolain muutostarvetta, ja vastaus oli, että sitä ei todellisuudessa ole selvitetty. Niinpä valiokunta toistaa oman kantansa siitä, että pitäisi esimerkkinä tämä yliopistolain muutosasia käydä lävitse, jotta ei käy niin, että valtion yksi käsi tekee jotain ihan muuta kuin mitä valtion muut kädet tekevät.

No, sitten tässä on käyty laajasti lävitse kosteus- ja homeongelmia, ja näistäkin on olemassa erittäin perusteellinen edellisen tarkastusvaliokunnan mietintö viime kaudelta ja siihen liittyvät eduskunnan kannanotot. Tällä alueella on tapahtunut, mutta edelleenkin voi sanoa, että riittämättömästi suhteessa tämän ongelman vakavuuteen. Hallitus on käynnistänyt Terveet tilat -hankkeen, joka on käynnistynyt vaalikauden lopulla ja jonka tuloksia ei vielä ole käytettävissä. Näin voi sanoa, että tämän vaalikauden osalta tässä Terveet tilat- ja kosteudenhallinta-asiassa ei ole tapahtumassa merkittäviä etenemisiä.

Valiokunta ehdottaa eduskunnalle tämän kosteusongelman ja rakentamisongelmien johdosta erillistä kannanottoa, että näitä vastuukysymyksiä käytäisiin lävitse myös lainsäädäntöä muuttamalla. Näyttää ilmeiseltä, että niin kauan, kun ei ole vastuukysymyksissä tiukennettuja kantoja, syntyy ilmiöitä, joissa uusiakin rakennuksia joudutaan viiden vuoden sisään avaamaan kosteusongelmien takia. Tätä ei voi pitää hyväksyttävänä. Aikaisem-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

masta työstä tiedämme, että tämä on iso taloudellinen asia. On arvioitu, että kosteusongelmien vuosivaikutukset terveyteen ovat puolen miljardin, noin 500 miljoonan, euron luokkaa — taloudellisesti merkittävä asia ja inhimillisinä kärsimyksinä vielä suurempi. Valiokunta ehdottaa, että seuraava eduskunta saa selvityksen Terveet tilat -hankkeen osalta, ja sitten lisäksi ehdotetaan uutta kannanottoa näiden vastuukysymysten selkiinnyttämiseksi.

Sitten lopuksi yhteen erityisasiaan, joka tämänkertaisessa työssä tuli erikseen esille. Se koskee ulkoministeriön tietoturvaa. Valiokunta kävi lävitse edustustojen tietoturvaratkaisuja ja joutui toteamaan, että siellä on hämmästyttävän suuria puutteita. Ne tarkoittavat esimerkiksi sitä, että lähetystöissä ei ole mahdollisuutta keskusteluihin, neuvonpitoihin, jotka olisivat kuuntelulta suojassa — tai näin on vaan osassa lähetystöjä. Tietysti nykyaikana on vaikea kuvitella, että näin on, koska tiedetään, että kuuntelua ja erilaista pyrkimystä sekä saada tietää että vaikuttaa meidän asioihimme ulkomailta laveasti esiintyy. Samaten on huomattavia puutteita tietosuojatusta yhteydenpidossa edustustojen ja pääkaupungin välillä. Tätäkään ei voi pitää enää hyväksyttävänä.

Me tiedämme, että ulkoministeriössä on ollut vakava tietovuoto useampi vuosi sitten, ja olisi olettanut, että se olisi johtanut kautta linjan parannuksiin. Valiokunnan kuulemisissa on kuitenkin käynyt ilmi, että näitä määrärahoja ei ole preferoitu ministeriön sisäisessä päätöksenteossa, vaikka osin kysymys on pienistä, eräin osin jopa muutamien kymmenien tuhansien ja eräin osin satojentuhansien, rahoista ja laajanakin ohjelmana puhutaan kuitenkin vain muutamasta miljoonasta.

Valiokunta pitää tätä Suomen turvallisuuden kannalta niin tärkeänä asiana, että se esittää, että eduskunta tekee tästä erillisen kannanoton tai lausuman, joka tarkoittaisi sitä, että tämän vuoden aikana tulee ryhtyä toimenpiteisiin näiden tietoturvaongelmien välittömäksi korjaamiseksi ja että tähän liittyen tulee vielä tämän vuoden lisäbudjettiin sisällyttää tarpeelliset määrärahat. Tämä siis edellyttää välittömiä parannuksia.

Valiokunnan mietintö on tarkastusvaliokunnan hyvää perinnettä noudattaen yksimielinen.

15.39 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Kiitos paljon tarkastusvaliokunnalle tästä mietinnöstä. Siinä tuli selväksi, että on tiettyjä asioita, jotka tuntuvat olevan hyvinkin pitkäkestoisia ja siirtyvän yhdeltä eduskunnalta toiselle, niin kuin on tämä Senaatti-kiinteistöt-kysymys, johon jo aiemmin on kiinnitetty huomiota, ja on hyvä, että se on edelleen ollut tarkastusvaliokunnan listalla.

Tässä edustaja Heinäluoma nosti esiin esimerkiksi tämän puolustusministeriön tilanteen. Onhan se aika kestävä, jos puolustusbudjetista yli 10 prosenttia menee nyt kiinteistöihin ja se uhkaa nousta jopa 20 prosenttiin. Silloinhan se menee vähän niin kuin väärään tarkoitukseen kuin mitä on ajateltu, etenkin, kun me tiedämme, että nämä kiinteistöt sijaitsevat alueilla eli niitä on oikeastaan mahdotonta luovuttaa kenellekään muulle. Siinä mielessä on hyvä, että myös seuraava eduskunta jatkaa tämän asian esillä pitoa ja miettii, löytyisikö siitä semmoista ratkaisua, että esimerkiksi jonkunlaiset turvallisuuskiinteistöt voitaisiin erottaa omaksi kokonaisuudeksi ja valtion suoraan omistukseen. Se voisi olla ehkä järkevintä siinä tapauksessa.

Sitten olen todella iloinen, että näitä sisäilmaongelmia ei ole haudattu mihinkään vaan edelleen ollaan aktiivisia siinä, että löydetäisiin niihin ratkaisuja, sillä niin kuin tässä tuli esiin, niin ne ovat aivan kestävästi terveysriski ja ongelma. Näistä julkisista rakennuksista, joissa on sisäilmaongelmia, joutuvat monet meidän lapsista ja nuorista, monet koululai-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

set, kärsimään. Terveystieteiden henkilökunta on yksi ryhmä, joka joutuu näissä tiloissa toimimaan, ja varuskunnat itse asiassa myös on yksi, missä on paljon sisäilmaongelmia. On selvää, että meidän pitäisi pystyä tähän puuttumaan niin, ettei enää yhtään semmoista rakennusta tähän maahan rakennettaisi, jossa näitä ongelmia syntyy, ja sitten toisaalta huolehtimaan, että näitä kiinteistöjä, jotka ovat huonossa kunnossa ja aiheuttavat terveysongelmia, pystyttäisiin joko korvaamaan uusilla tai tekemään sellaisia korjauksia, jotka todellakin poistavat myös ongelman.

Tämä ulkoministeriön tietoturva-asia, joka tässä myös nousi esille, on äärimmäisen tärkeä. Toivon todella, että siihen pystyttäisiin pikaisesti puuttumaan, sillä onhan se kestävä tontti, jos on niin, että meidän ulkoministeriön tilojen tietoturva ei ole kunnossa. Tämä on kyllä asia, joka on syytä korjata.

Sitten vielä tämä seutukaupunkiasia, joka tässä nostettiin esiin: yliopistojen rahoituskriteereissä on tietysti se ongelma, jos ajattelee Savonlinnaa, missä valmistuu nimenomaan lastentarhanopettajia ja opettajia, missä valmistutaan selkeästi suoraan ammattiin, jolloin se tutkimuksellinen työ ei ole niin merkittävässä roolissa, että kun kriteeristöä sitä tutkimuksellista työtä kuitenkin paljon painotetaan, niin se rahoitus on väkisin erityyppinen.

15.42 Eero Lehti kok: Arvoisa rouva puhemies! Tarkastusvaliokunnassa jouduttiin käsittelemään tätä Savonlinnan tapausta vähän laajemminkin. Tämä opettajakoulutuksen lopettaminen siellä on tietysti yliopistolain autonomian mukaan mahdollinen mutta välttämättä ei kokonaisuuden kannalta paras mahdollinen ratkaisu. Tarkastusvaliokunnassa todettiin, että näistä paristakymmenestä kerrostalosta ollaan purkamassa ainakin puolet, koska niille ei ole markkinoita, ja sen johdosta sitten tätä asiaa käsiteltiin myös Senaatin tarkastuksen yhteydessä, koska Savonlinna kuitenkin tunnetaan merkittävänä kesäisen oopperajuhlan järjestäjänä ja pitkäaikaisena, menestyksellisenä toimijana.

Kuitenkin Savonlinna on paikkakunta, joka elää virkeästi kesällä. Siellä on paljon kesämökkiasutusta, minkä johdosta kysyntääkin kesäaikana on, mutta talvikausi on sitten toisenlaista. Olen pitkään pohtinut tätä: Olavinlinna on kansallisesti merkittävä aikansa muinaisjäänne — ikävä kyllä se on muinaisjäänne. Siellä kesäaikana voidaan järjestää oopperajuhlia. Aikanaan sitä ei saanut edes kattaa millään sadetta estävällä ratkaisulla, nyt se on ollut varmaan parikymmentä vuotta sellainen, että kate estää sateen sattuessa yleisöä kastumasta. Kuitenkin, jos siitä kehitettäisiin edelleen ympärivuotinen kongressikeskus, niin kun Finlandia-talon kapasiteetti on käytännössä täysi, myös Finlandia-talon markkinointi voisi ottaa vastuun sen työstämisestä, että sinne tulisi riittävästi kongresseja. Se olisi ympärivuotista toimintaa, joka toisi myös sinne paikkakunnalle lisäyöpyjiä, jolloin näitä rakennuksia, joita nyt ollaan purkamassa, voitaisiin käyttää majoitukseen. Niihin voitaisiin löytää myös ulkopuolisia sijoittajia, tai niistä parhaimmillaan voitaisiin tehdä osuuspohjalta toimivia asuntoja, jolloin sinne saataisiin ihmisiä käymään kesäaikana ja talviaikana riippuen siitä, mitä siellä milloinkin on.

Tämä ratkaisu, joka nyt tehtiin, on Museoviraston kannalta ollut kaiketi vastenmielinen, mutta yleisön kannalta tätä turvallisuutta ei ole kyllä välttämättä loppuun asti mietitty. Jos siellä syntyy häiriötilanne, siellä on 2 200 istumapaikkaa plus sitten henkilökuntaa, jotka toteuttavat näytäntöä tai tukevat sitä, useita satoja, jolloin yhteen laskettu määrä pienellä alueella on noin 3 000 ihmistä — Senaatin kuulemisen yhteydessä puhuttiin jonkin verran tästä turvallisuusriskistä. Asianosainen toimitusjohtaja totesi, että aina kun hänen tuttavansa sinne menee, niin hän toteaa heille, että jos jotain hässäkkää siellä syntyy, niin menkää

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

ylöspäin, alkää pyrkikö ulospäin. Ne käytävät, jotka sieltä johtavat raikkaaseen ulkoiluun ja saarelta pois, ovat ahtaita, mukulakivillä katettuja pääosin, jolloin häiriötilanteessa siellä on erilaisia riskejä yllin kyllin.

Tämä asia on myös Museoviraston sormien alla ja päätösvallan alla, mutta valtion kokonaisedun ja ennen kaikkea Savonlinnan kokonaisedun kannalta tätä Savonlinnan tilannetta tulisi tarkastella laajemmin kuin niin, miten puretaan 10 rakennusta. Pitäisi pohtia, miten Savonlinna saadaan jälleen kasvu-uralle ja myös Suomen kannalta saataisiin yksi kansainvälisiä vientituloja tuottava kongressitila lisää. Suomi on arvostettu paikka kansainvälisten kongressien toteuttajana, ja suomalainen talvi- ja järvimaisema, joka Savonlinnassa on parhaimmillaan, on merkittävä kilpailutekijä.

Mutta eniten pelkään sitä, että jossain häiriötilanteessa, kun paniikki ahtaassa tilassa syntyy, jälki voi olla todella haitallista koko Suomen maineelle. Tämän tapaiset tilanteet kyllä sitten ylittävät maailmanlaajuisesti uutiskynnyksen. Toki tässä on pohdittu sitä, että tätä lainsäädäntöä pitäisi muuttaa, mutta luulen, että tämä asia on syytä ottaa jollain lailla esille, että tämä Savonlinnan tilanne ei heikkenisi entisestään. Jos tämä ostovoima sieltä opettajankoulutuksen loppuessa pysyvästi alenee, niin kyllä ne palveluntuottajat, kaupat ja erilaiset yritykset ovat siellä sitten ahtaalla, jotka kotitalouksille, yksittäisille henkilöille yrittävät supistuvissa markkinoissa myydä kannattavasti liiketoimintaansa. — Kiitos.

15.47 Sirkka-Liisa Anttila kesk: Arvoisa puhemies! Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja, edustaja Heinäluoma ihan oikein viittasi viime vaalikauden työhön, joka tehtiin Senaatti-kiinteistöjen osalta, ja kiitos siitä, että nyt tarkastusvaliokunta on tämän vaalikauden sitä työtä jatkanut. Ja olen aivan samaa mieltä siitä, että vielä on ongelmia. Puolustusvoimat on yksi, museot ovat toinen, tutkimuslaitokset ovat kolmas.

Kerron vain esimerkkinä, että Sarka-museolta Senaatti otti yhdessä vaiheessa niin kovan vuokran, että yli puolet meni vuokriin. Se on täysin kohtuutonta. Nyt se tilanne on muuttunut, sitä on saatu hoidettua, mutta tätä pitää tarkkaan seurata ja hakea keinot, joilla esimerkiksi puolustushallinnon kiinteistötarpeet voitaisiin jatkossa hoitaa, koska nykyinen järjestelmä johtaa sitten siihen, niin kuin täällä todettiin, että viidesosa, 20 prosenttia, menee vuokriin. Se on täysin kohtuutonta. Siinä on nyt sitten hallitukselle ja seuraavan vaalikauden tarkastusvaliokunnalle tehtävää löytää tähän ratkaisu, koska jos me jatkamme näin, niin silloin tulee se tilanne, että Senaattia ei voida käyttää vaan täytyy hakea joku muu ratkaisu. Esimerkiksi just tutkimuslaitokset ja museot, kun eivät ne voi kiinteistöistään lähteä, ovat silloin vankina. Ne ovat siinä monopolin vankina, jos sanotaan näin suoraan.

Tämä oli viime vaalikaudella perusteellinen avaus, ja siinä selvisi muun muassa se — otan vain yhden esimerkin — että Jokioisten kunnassa silloisen Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen, se oli sen niminen silloin, vuokrissa oli siis erittäin suuri gäppi: perittiin pääkaupunkiseudun taseisia vuokria tilanteessa, jossa Jokioisissa vuokrataso oli aivan toinen, eli ei pystyttykään käymään niitä vuokraneuvotteluja sen paikkakunnan olemassa olevan tason mukaisesti. Siellä maksettiin muistaakseni 60 prosenttia ylivuokra sen tutkimuslaitoksen tiloista.

15.49 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Myös Savonlinnan kaupunginhalituksen puheenjohtajana ja Savonlinnan oopperajuhlien valtuuskunnan varapuheenjohtajana on ilman muuta pidettävä puheenvuoro edustaja Lehden puheenvuoron jälkeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

On todella sääli ja todella valitettavaa, että Savonlinnasta OKL siirtyi tuonne Joensuuhun. Nythän on nähty hyvin näistä hakijatilastoista, että Joensuu ei todellakaan ole yhtä vetovoimainen kuin Savonlinna ja Joensuu olivat yhteensä. Jopa nämä hakijamäärät ovat romahtaneet täydellisesti, ja itse asiassa koko Itä-Suomi on tässä nyt haasteessa, kuinka opettajia, lastentarhanopettajia sitten saadaan Itä-Suomeen jatkossa, koska on vain yksi koulutuspaikka Joensuussa. Tämän asian eteen kyllä todella tehtiin töitä, mutta jostain syystä yliopiston rehtori ja dekaani olivat sitä mieltä, että kyllä Joensuu on hyvin vetovoimainen verrattuna näihin kahteen vaihtoehtoon.

Mutta tämä nyt on sitten johtanut siihen, että tuolla Savonlinnassa vuokrataloja joudutaan purkamaan. Se pyritään tekemään tietysti mahdollisimman hallitusti, jotta meidän asuntomarkkinamme siellä jotenkin elpysisivät ja sitten siellä olisi järkevästi tarjolla asuntoja eri tarpeisiin.

Mitä tulee Olavinlinnaan, niin tällä hetkellä siellä on aivan hyväksytty ja hyvä pelastussuunnitelma olemassa luontaisesti. Sillä tavalla oopperajuhlat voidaan järjestää turvallisesti siellä. Mikäli kattamiseen lähdetäisiin, niin se tulisi tehdä niin, että Savonlinnan oopperajuhlat saisivat sen jälkeen kyllä julkista rahoitusta aivan eri määrät kuin tällä hetkellä saavat. Eli tällä hetkellä Savonlinnan oopperajuhlilla omarahoitusosuus on rahoituksesta 80 prosenttia, kun julkinen rahoitus on 20 prosenttia. Mikäli valtio sitten lähtisi reilulla yli 4 miljoonalla vuosittain rahoittamaan oopperajuhlia, niin varmasti se myös oopperajuhlille sopisi, että vähän pienennetään sitä paikkalukua, katsomomäärää. Sitten pystytään pitämään kyllä oopperajuhlat kuitenkin korkealaatuisina.

15.51 Eero Lehti kok: Arvoisa puhemies! Siellä todella paikallinen pelastusviranomais on myöntänyt tilapäisen luvan 2 200 katsojalle, mutta se on tilapäinen lupa, joka on myönnetty nyt ymmärtääkseni 40 kertaa peräkkäin. Asiallisesti minun mielestäni tällaisessa tapauksessa on mietittävä, minkälainen pysyvä riski syntyy, kun tämä tilanne toistuu vuodesta toiseen, ja voidaanko tilapäisellä luvalla katsoa, että se turvallisuus on ratkaistu. Nyt laivaliikenne on siirtynyt vähän toisella tavalla, jonka johdosta siltä saarelta voitaisiin tehdä myös toinen silta toiselle puolelle ja se parantaisi jonkin verran turvallisuutta, puhumattakaan sitten siitä, että sinne voitaisiin laittaa sprinklausjärjestelmä, joka tulipalon mahdollisesti syttyessä estäisi sen leviämisen.

Kyllä tässä turvallisuudessa — kaikki, jotka sen asian ovat katsoneet — on tehty sellaisia päätöksiä, jotka eivät turvallisuuden kannalta ole riittäviä. Ymmärrän, että Museovirasto vastustaa omista periaatteistaan tämän linnan edelleen kehittämistä, mutta kyllä Suomen maassa erilaisia julkisia rakennuksia on kehitetty vuosisatojen mittaan tarpeen mukaan. Turun tuomiokirkosta sen näkee, missä vaiheessa on siirrytty mihinkin materiaaliin, ja niin se voitaisiin kyllä Olavinlinnassakin tehdä. Valtio ilmeisesti on velvollinen huolehtimaan tämän tapaisesta asiasta ja siinä yhteydessä myös rahoittamaan oopperajuhlia niin, että tilanne pysyy hallinnassa.

15.53 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Muutama kommentti käytettyjen puheenvuorojen johdosta.

Ensinnäkin täytyy kiittää keskusteluun osallistuneita. Tämä on ollut hyvin yksituumainen keskustelu ja antaa tietysti vahvan tuen sille, mitä eduskunnan eri valiokunnissa ja tarkastusvaliokunnassa on vuosikertomuksen johdosta tehty.

Sitten näihin muutamaan asiaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

Yhdyn edustaja Lehden huoleen Savonlinnan oopperajuhlien turvallisuustilanteesta. Se antaisi kyllä aiheen erilliseen läpikäyntiin, ja toivon, että tämä keskustelu tulee asianmukaisella viranomaistaholla niin Savonlinnassa kuin täällä Helsingissäkin kuulluksi.

Sitten Senaattiin vielä. Tässä on ollut pitkäaikainen eduskunnan sitoumus Senaatti-kiinteistöjen vuokrausjärjestelmän uusimisesta. Se on siis mennyt oikeaan suuntaan, ja se on vuokralaisille parempi ja läpinäkyvämpi. Viime kaudellahan kävi ilmi, että saattoi jopa sanoa, että Senaatin vuokria oli käytetty ylimääräisinä leikkauksina toimintamenoihin, koska siinä oli alhaisempi kontrolli. Nyt tämä on kyetty pitkälti välttämään, ja tyytyväisyys on selvästi kasvanut. Nämä eduskunnan viime kauden huomiot on tehty, mutta työtä on edelleenkin.

Palaan vielä tähän Savonlinnan esimerkkiin seutukaupunkien osalta. Kyllä täytyy sanoa, että ei ole kovin toivottavaa, että kun eduskunnassa otetaan erilaisia kantoja, niin sitten ministeriössä ei oikein korvaakaan lotkauteta. Tässä Savonlinnan tapauksessahan kävi ilmi, että periaatteessa varmaankin opettajakoulutuksen jatkumista Savonlinnassa olisi voinut hoitaa tulosohjausjärjestelmän kautta, ja se olisi ollut yksi vaihtoehto. Sitäkin vastaan voi kuitenkin protestoida, mutta järkevämpi vaihtoehto olisi se, että valtion konsernin osien, vaikkapa yliopistojen, jotka kuitenkin kuuluvat valtion isoon konserniin itsenäisinä julkisoikeudellisina yhteisöinä, kyllä pitäisi vapaaehtoisesti katsoa yhteiskunnan kokonaisuutta. Sen takia jään edelleenkin peräämään sitä, että kyllä se yliopistolain muutoksen valmistelu tarvittaisiin, jotta yliopistot, jotka ovat tosi isoja alueellisen kehityksen tekijöitä, ottaisivat vapaaehtoisesti huomioon omassa työssään sen, mitkä ovat aluevaikutukset, että se on yksi näkökohta, kun päätöksiä tehdään.

Meillä on aika kehittynyt kulttuuri- ja ohjausjärjestelmä, mitä tulee valtioneuvoston esityksiin, lakiesityksiin eduskunnalle. Pitää huomioida tosi monia näkökohtia alkaen yhdenvertaisuudesta ja sukupuolten tasa-arvosta myös aluekehitykseen, ja nyt kun yliopistoille on annettu lisääntynyttä päätöksenteko-oikeutta, niin kyllä siinä semmoinen eduskunnan ja koko maan tahto täytyisi nähdä, että se yliopistonkaan päätöksenteko ei voi tapahtua vain ahtaasta oman tulostulorivijattelun yhtälöstä, vaan laajempaa näkökulmaa tarvitaan. Olettaisin, että itse yliopiston koko toiminta-ajatus lähtee siitä, [Puhemies koputtaa] että otetaan lavealti huomioon yhteiskunnallisia ilmiöitä.

15.57 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! On helppo yhtyä edustaja Heinäluoman näkemykseen yliopiston yhteiskunnallisesta roolista ja sen vaikutuksesta ympäristöönsä ja myös vastuusta siinä kohtaa. Olen samaa mieltä siitä, että yliopistolaki ei tässä toiminut siinä, että siihen voidaan turvautua OKL:n siirron suhteen Savonlinnasta. Olisi hyvä turvata se, että eduskunta pystyisi vaikuttamaan nimenomaan näihin sijaintipaikkoihin, koska me täällä eduskunnassa katsomme asiaa vähän eri näkökulmasta kuin tuolla yliopistoissa katsotaan, eli meillä on kuitenkin kokonaisnäkemys Suomen aluekehittämisestä täällä hallussa, ja kuten nyt on nähty niin Kajaanin kuin Savonlinnankin kohdalla, se ei välttämättä kyllä yliopistoissa sillä tavalla ole — vaikkakin yliopistolaissa ihan siellä ensimmäisissä pykälissä lukee yliopistojen tehtävistä, että yhteiskunnallinen vuorovaikutus on tärkeimpiä tehtäviä yliopistolla. Täytyy sanoa, että kun juuri Savonlinnan kysymyksessä suunnilleen kaikki osapuolet olivat sitä mieltä, että sitä ei tule siirtää, mutta yliopisto oli eri mieltä ja silti he tähän siirtopäätökseen päätyivät, niin voidaan kysyä tässä kohtaa, mikä se yhteiskunnallinen vuorovaikutus silloin yliopistolla oli.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

15.58 Eero Lehti kok: Arvoisa puhemies! Muistan, kun yliopistoja alettiin perustamaan ympäri maata, tavoitteena oli nimenomaan tasapainottaa maan kehitystä, ja arvioin — ja aivan oikein — että yliopisto tuo alueelle elinvoimaisuutta ja koulutuksen kautta saadaan aluetta kehitettyä eteenpäin.

Joensuun yliopisto on yksi tällainen, joka tehtiin juuri näillä argumenteilla, ja nyt jos se yliopisto tutkii asiaa näin suppealta näkökannalta ja on tehnyt väärän päätöksen — joita jokainen organisaatio tekee — ja kun tässä asiassa ei ole vielä mitään peruuttamatonta vahinkoa tapahtunut niin kauan kuin ne asunnot ovat siellä pystyssä, niin tekisi mieli todeta, että se, jolla on osaamista ja ymmärrystä ja joka ei ole pelkästään arvovallan perässä juokseva, korjaa päätöksen ennen kuin vahinko on pysyvä. Tekisi mieli tutkia vielä se, voitaisiinko opettajankoulutus palauttaa niin kauan kuin ne asunnot ovat pystyssä ja luokkatilat ynnä muut opetustilat ovat vielä saatavissa, jolloin tämä kierre saataisiin tässä vaiheessa katkaistua.

16.00 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Itselläni ei ollut mahdollista osallistua tähän keskusteluun aiemmin, kun olin toisessa kokouksessa miettimässä Sitran tulevaisuutta, mutta, puhemies, kuulin kyllä tässä tuon aiemman keskustelun loppuvaiheen, missä edustaja Lehti mielestäni käytti kyllä äsken ihan tärkeän puheenvuoron.

Täällä on ollut varmasti valiokuntamme mietinnöstä esillä nyt tämä seutukunta-asia, ja tähän on tullut esiin paitsi tässä niin myös aiemmin siinä asuntopoliittisessa mietinnössämme, jossa puhuimme siitä, kuinka pitäisi tasapainoisemmalla aluepolitiikalla huolehtia myös siitä, että ratkaisu jossain ei aiheuta jotain katastrofia tietyn politiikan lohkon osalta. Tässäkin esimerkiksi Savonlinnassahan tilanne kävi hankalaksi, koska se oli koko seudulle valtava menetys ja juuri samaan aikaan vaikkapa asuntopoliittinen katastrofi. Tämä on aika vakavasti otettava sanoma, ja siksi on tärkeää, että myös eduskunta on siihen useasti puuttunut.

Mietinnössämme käsitellään myös muun muassa näitä kärkihankkeita, ja niistä jonkin verran pohdintaa.

Itse näkisin niin, että monessa voi olla hyvä niinkin, että enemmänkin pyrimme siihen, että joku hyväksi havaittu toiminta olisi pysyvää, eikä niin, että sitten tulisi niitä tietynlaisia ongelmia, että kun joku hyvä on saatu aikaan, miten se pystytään vakinaistamaan. Itse nyt otin tämän puheeksi vain siksi, että minulle tällainen tärkeä aihekokonaisuus on ollut muun muassa kulttuuri ja sen edistäminen, ja tiedän, että esimerkiksi meillä Pirkanmaalla on ollut aivan loistavaa toimintaa kärkihankkeen nimissä siinä, että ollaan kulttuuria ja sen hyvinvointivaikutuksia ja kaikkea tätä mietitty, miten niitä voi edistää ja nähdä. Jotta se toiminta voisi tulevaisuudessa jatkua, niin se vaatii jatkossakin panostuksia ja lisärahaa, ja meidän täytyisi kyetä sellaisiin käytänteisiin, että nämä hyvät asiat jäisivät muutenkin kuin vain hetkellisiksi.

Puhemies! Uskoisin, että täällä on saattanut olla keskustelua mielestäni aika vakavasta asiasta eli siitä, että valiokuntahan teki havaintoja myös omiin kirjauksiinsa, että olisi pian saatava kuntoon nämä tietoturvallisuusasiat. Tämän päivän yhteiskunta on sellainen, että on aika hurja juttu, jos kuitenkin selkeästi tiedämme, että tietoturvassa on ongelmia esimerkiksi siellä ulkoministeriössä, ja vähän hämmentää se, miksi asialle ei ole jo tehty jotakin. On hyvin tärkeätä, ja oletankin, että nyt kun tämä nousee keskusteluun ja kun suhteellisesti pienin panostuksin, pienin resurssein asia olisi hoidettavissa, niin tästä koppi otetaan ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

tämä asia pikaisesti korjataan. Meillä on jatkuvasti eduskunnassa lisätalousarvioita ja muita, joissa tarvittava resurssi voitaisiin turvata.

16.02 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puheenjohtaja! Tämä Savonlinna-asia kyllä ansaitsee isomman keskustelun tämänkin eduskunnan päätöksien jälkeen, ja niin kuin täällä edustaja Lehti viittasi, joka päivä voidaan tehdä päätöksiä, joissa palautetaan kehitystä järkevämpään suuntaan yhteiskunnan kokonaisintressin ja myös savonlinnalaisten kannalta. Puhun tästä senkin takia, kun itse en satu olemaan Etelä-Savosta valittu kansanedustaja, että koen, että on syytä ottaa kantaa epäkohtaan, joka ei koske omaa vaalipiiriä mutta joka koskee koko Suomea ja sitä kautta myös sitten oman vaalipiirin asukkaita.

Savonlinnassahan nämä vaikeudet, jotka jo nyt ovat tiedossa, eivät tule päättymään tähän opettajankoulutusasiaan, vaan me tiedämme, että nyt sitten parhaillaan käydään keskustelua siitä, mikä on sairaanhoitokoulutuksen tulevaisuus, mitä sairaalapalveluja on saatavilla, ja jos näitä sairaalapalveluja rajataan, niin onko sen seurauksena se, että hetken päästä loppuu terveydenhoitoalan koulutus tässä tapauksessa Savonlinnassa. Ja ne ovat aika kovia iskuja sille seutukunnalle, joka on joutunut jo ennestään ottamaan kovia iskuja vastaan, ja kaikki nämä päätökset ovat luonteeltaan yhteiskunnallisia, ne eivät tule siis markkinavoimien pakosta, joten kyllä tähän asiaan tarvitaan sekä henkistä heräämistä, koko Suomen kehityksestä välittämistä että myös käytännön päätöksentekoa.

Kun sanoin, että eduskunnan aiemmista päätöksistä on huomioitu tämä seutukaupunkien kehitys -kannanotto ja se johti selvitysmiehen asettamiseen, niin kuin eduskunta edellytti, niin sitten joudun sanomaan, että se niukempi puoli on se, mitä sen jälkeen on tapahtunut, kun selvitysmies on jättänyt esityksensä, eli näitä käytännön toimia on kovin vähän, jotka tukisivat nimenomaan näiden vaikeuksissa olevien seutukaupunkien tulevaa pärjäämistä. Sitten meillä on vielä erikseen ne seutukaupungit, joilla menee erittäin hyvin, joissa on elinkeinoelämä laajentunut, erityisesti länsirannikolla, ja joissa viennin vetäessä on työpaikkoja, joissa saattaa olla jopa työvoimapulaa. Niihinkin täytyy vastata, mutta meillä on suuria ongelmia alueellisesti, erityisesti Itä-Suomen puolella, ja ne ongelmat ovat olleet jo jonkin aikaa näköpiirissä, joten todellisia toimia kaivattaisiin monella eri alueella, jotta tämän kehityksen suunta voidaan kääntää.

Sitten sanon lopuksi vielä tästä kosteusvaurioasiasta: Ensimmäinen tarkastusvaliokunta Matti Ahteen johdolla teki kaudella 2007 erittäin ison työn harmaan talouden torjumisessa ja teki pitkän toimenpidelistan, yli 20 toimenpidettä. Muistaakseni 19 niistä päätyi sitten vuoden 2011 Kataisen hallituksen ohjelmaan. Se oli tärkeä käänne harmaan talouden vastaisessa työssä. Nyt me tarvitsisimme tätä samaa käännettä — vaikka vähän myöhässä, niin kuitenkin. Kun seuraava hallitus aloittaa, niin tästä mietinnöstä ja eduskunnan aikaisemmista rakentamiseen, kosteuden hallintaan liittyvistä kannoista on iso joukko sellaisia, [Puhemies koputtaa] jotka voitaisiin ottaa mukaan tulevan hallituksen ohjelmaan. Jos näin ei tehdä, niin riski on, että me menetämme vieläkin yhden vaalikauden — kun nykyään näistä hallitusohjelmista on tullut niin vaalikausipainotteisia, että sitten mitään muuta ei oikein tehdä kuin se, mikä hallitusohjelmaan on kirjattu.

16.06 Eero Lehti kok: Arvoisa puhemies! En minäkään ole Savonlinnasta kotoisin mutta mielelläni käyn siellä. Kävisin varmasti enemmän, jos olisin oopperan lämminhenkinen kannattaja, mutta maisemat ovat niin mukavat, että kyllä jo pelkästään niidenkin takia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

Nyt kun tämä tilanne on kehkeytynyt tällaiseksi, niin veikkaan, että täällä eduskunnassa sosiaali- ja terveystieteiden hoitonormi hoidettavaa kohtaan on 0,7 tai enemmän. Se tarkoittaa käytännössä usean tuhannen alan ihmisen uudelleen kouluttamista tai sille alalle kouluttamista ylipäätään. Sen koulutuksen kesto on varmaan useita vuosia, ennen kuin se määrä saadaan tämän normaalikoulutuksen lisäksi koulutettua, jotta tämä 0,7 toteutuisi. Silloin tekisi mieli sanoa, että valtion kannalta olisi järkevää pohtia sitäkin vaihtoehtoa, voisiko Savonlinna käyttää hoitoalan koulutuksessa, kun siellä kuitenkin on asuntoja ja koulutus-tiloja, jotta ne eivät jäisi ihan tyhjän pantiksi ja purku-uhan alle.

16.07 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Tuossa oli tärkeä puheenvuoro, ja pidin hyvänä sitä, että jo nyt vähän ennakoitiin niin, että tämä mitoitus tulisi lakiin ja se olisi 0,7. Se on tietenkin sanomattakin selvää, että näin tulisi inhimillisyyden nimissä toimia. Toivoisin myös, että todella kaikilta eduskuntapuolueilta löytyisi tähän tahtoa. Mielestäni tuo puheenvuoro, minkä edustaja Lehti käytti, oli oikein hyvä.

En malttanut olla vielä pyytämättä yhtä puheenvuoroa kehuakseni juuri tarkastusvaliokunnan historiaa tässä kosteudenhallinta- ja homeongelmassa. Nimittäin olen seurannut sitä myös läheltä, ja tässä on vuosien systemaattinen työ, mitä tarkastusvaliokunta on tämän eteen tehnyt, kirjannut. Joitakin näistä kirjauksista on voitu viedä eteenkinpäin, mutta kuten edustaja Heinäluoma viittasi, niin paljon on myös sellaista, mikä ihan ehdottomasti tulee säilyttää myös tulevalle hallitukselle ja hallituskaudelle meidän tehtävälisällemme, sillä jokainenhan ymmärtää, minkälainen suuri inhimillinen tragedia on myös se, jos joutuu kotona homeloukkuihin. Sitä ei voi oikeastaan käsittää, miten meillä tämän päivän Suomessa voi vielä olla niin paljon homeongelmaisia tai sisäilmaongelmaisia kouluja tai päiväkoteja tai ylipäätään julkisia rakennuksia. Joskus tuntuu, että tämän päivän osaamisemme pitäisi riittää siihen, että kun sitten korjataan näitä ongelmia, niin korjaamme hyvin, mutta liian usein käy niin, että korjaamme huonosti ja ongelmat sen kun pahennevat ja jatkuvat. Siksi tätä ongelmaa ei voi pitää pienenä. Tämä on erittäin iso asia, ja mielestäni on erittäin tärkeää, että arvovaltainen valiokunta, kuten tarkastusvaliokunta, systemaattisesti pitää myös tätä asiaa esillä.

Muistan, miten minulla oli aikanaan mahdollisuus toimia myös ministerinä, joka koordinoi eri ministeriöiden home-esityksiä. Silloinkin pidin hyvin tärkeänä, että jatkuvasti pysyn kärryllä siitä, mitä eri ministeriöissä mahdollisesti yritetään näiden kirjausten pohjalta tehdä, mitä jo silloin oli tehty. Se on erittäin arvokasta.

Mehän aiemmin siinä mielestäni aivan erinomaisessa, historiallisessa, eduskunnan yksimielisesti hyväksymässä asuntopoliittisessa ohjelmassa tuleville kausille määritimme myös, että rakentamisen laadun tulee olla jatkossakin merkittävä tekijä. Se, mikä sieltä nousi, oli esimerkiksi tämä vastuu, että vastuiden pitää olla selkeämpiä ja on oltava tiedotettavissa, missä kohtaa virheitä on tapahtunut, ja sitten niillä, jotka ovat ikään kuin virheen tekijöitä, on myös se vastuukysymys, ja se, että tämä tulee todennettua, on erittäin tärkeää.

16.10 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Vielä minunkin oli otettava puheenvuoro ihan sen takia, että välittyy tähänkin saliin myös toisenlaista kuvaa Savonlinnasta.

Meillähän on siellä erinomainen tilanne yksityisellä puolella. Siellä on paljon investointeja, kymmenillä miljoonilla eurolla on investoitu viime aikoina Metsä Woodin tehta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

seen, UPM:n vaneritehtaisiin, Puutaito, Sahakuutio muun muassa, ja eilen viimeksi julkistettiin tällainen mahdollisesti 100 työpaikan tehdashanke, jossa valmistetaan paloturvallisuusteknologiaa. Lisäksi meillä on siellä erittäin edistyksellinen kuitulaboratorio, johon myös valtiolta on saatu merkittävää panostusta, ja Luonnonvarakeskuksen strateginen keskus, johon siihenkin on tällä kaudella satsattu 2,7 miljoonaa euroa. Näkymät tavallaan täällä yksityisellä puolella ovat erinomaiset.

Mutta sitten juurikin tämä koulutustyhjiö, joka tällä hetkellä siellä on, Xamkin hyvää koulutustarjontaa lukuun ottamatta, on tietenkin selvä, ja se tulisi korjata. Kun tuossa viime vuonna keväällä teimme täällä uuden varhaiskasvatuslain ja senkin johdosta tarvitsemme esimerkiksi varhaiskasvatusammattilaisia aivan uudenlaisen määrän lisää vuoteen 2030 mennessä, niin se ei vain riitä se määrä, jota Joensuussa tai Jyväskylässä ja muualla koulutetaan. Savonlinna voisi hyvin olla esimerkiksi se paikka, jossa näitä varhaiskasvatuksen opettajia koulutetaan. Näkisin kyllä mielelläni myös sen, että vähintään siellä voisi olla sitten opettajien täydennyskoulutusta ja muuntokoulutusta. Siellä on edelleen erinomaista osaamista muun muassa tämän digioppimisen suhteen. Siellähän oli hyvin edistyksellinen normaalikoulu, ja nämä opettajat ovat siellä edelleen, eivät he minnekään sieltä meidän hienosta, kauniista Savonlinnastamme halunneet muuttaa.

Toivon mukaan saamme lisää tällaisia koulutuspaikkoja. Sinne voidaan rakentaa uudelleen keskittymä. En usko, että kaupunki ainakaan sitä vastustaa.

16.13 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Ehkä vielä yksi huoli tähän keskustelun lopuksi, ja se koskee sitä, miten johdonmukaisesti kukin hallitus aina toteuttaa eduskunnan ilmaisemaa tahtoa. Tässähän puutteita tahtoo olla aika ajoin pienemmässä tai suuremmassa määrin kaikkien hallitusten kohdalla. Silloin on kyllä erityistä merkitystä sillä, että eduskunta itse yli hallitus—oppositio-rajojen puolustaa sitä, mitä eduskunta on yhtenäisesti lausunut ja mitä eduskunta on edellyttänyt.

Ajattelen tässä nyt tätä asuntokannanottoa, joka oli kyllä todella merkittävä, niin kuin edustaja Viitanen viittasi — tärkeä yksimielisyys asuntopolitiikan suuntaviivoiksi niin tämän hallituksen loppuun kuin tulevallekin hallitukselle. Siinä oli nimittäin yksi kohta, joka nyt ei ole ihan täysin kristallinkirkkaasti mennyt perille ja joka koski tätä Asuntorahaston asemaa. Eduskunta selkeästi sanoi, että Asuntorahastoa tarvitaan jatkossakin ja sen pääomia pitää käyttää asunnontarvitsijoiden hyväksi ja asuntorakentamisen hyväksi. Olemme saaneet kuitenkin tänne eduskuntaan lisäbudjetin yhteydessä esityksen, jossa ehdotetaan, että Asuntorahaston pääomasta irrotetaan, sieltä viedään, osa, joka siirretään liikennepuolen tarpeisiin. Ei niin, etteivätkö ne liikennepuolen tarpeet, vaikkapa nämä erillisyhtiöt ja niihin liittyvät hankkeet, ole tarpeellisia, varmasti ovat tarpeellisia, mutta kun eduskunta on tuoreeltaan katsonut, että asuntorakentamisessa on paljon tekemätöntä — viitaan nyt vaikkapa näihin kosteus- ja homeongelmiin ja sitten erityisryhmien tarpeisiin ja myös kasvukeskusten kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon tarpeisiin — niin on kyllä sietämätöntä, että niitä vähiä rahoja imetään muualle.

Tämän saman näkökannan pitäisi koskea jokaista puoluetta, silloinkin kun ollaan hallituksessa, niin että täällä eduskunnassa olevat ihmiset ja nimenomaan hallituspuolueiden ihmiset ymmärtävät eduskunnan tahdon vaalimisen tärkeyden ja edellyttävät tätä siitä riippumatta, millä housuilla kulloinkin sitten istutaan. Meidän järjestelmässämme hyvä puoli on se, että täällä kuitenkin tässä hallitusvallassa on kiertoa, että tämä ei ole pysyvä etuoikeus tai taakka olla hallituksessa, ei myöskään oppositiossa. Mutta tärkeätä on, että ne mie-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 170/2018 vp

lipiteet olisivat samoja, joita täällä eduskunnassa yksimielisesti on otettu. Jos eduskunta ei itse vahdi omien kantojensa toteutumista, niin ei sen puolesta sitten kukaan kyllä puhu. Tämä kannanotto on mielestäni voimassa ohi kulloisenkin hallitus—oppositio-ajan.

16.16 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Edustaja Heinäluoma tuossa edellä otti todella tärkeän, merkittävän asian esille, nimittäin juurin tämän parlamentarismien idean ja sen, että hallitus nauttii eduskunnan luottamusta eikä päinvastoin. Siksikin oli todella surullista nähdä, että lisätalousarviossa tämä 73 miljoonaa täysin vastoin eduskunnan varsin tuoretta yksimielistä linjausta ja kannanottoa oli vedetty ARasta tai VAR-rahastosta pois ikään kuin kattamaan näitä raideinvestointeja. Kuten sanottu, näitä ei missään nimessä pidä pistää sillä tavalla vastakkain.

Mutta siinä kyllä eduskunnan pitää olla oman arvion tunteva, että jos olemme linjanneet täällä yksimielisesti tehdyn taikka merkittävän kannanoton sen puolesta, että ihan oikeasti niitä ARAn rahoja tarvitaan siihen, että ihmisille rakennetaan kohtuuhintaisempia koteja, tehdään näitä homekorjauksia, perusparannetaan koteja, rakennetaan hissejä, tehdään kaikkea tätä, mitä tänä päivänä se maailma tarvitsee, niin ei voi olla niin, että me teimme juuri ennen joulua täällä yksimieliset linjaukset ja sitten yhtäkkiä toimitaankin täysin toisinpäin. Siksi, kun tämän esityksen näin, itse ajattelin ja rohkenin kyllä sanoa, että tuskinpa eduskunta edes välttämättä hyväksyy tätä, koska itse tämän kokonaisuuden, raidehankkeen, kannalta ei millään tavalla ole olennaista, otetaanko sieltä ARasta se 73 miljoonaa vai ei, mutta taas toisinpäin katsottuna se on hyvinkin olennaista. Jos nyt otamme uuden periaatteen, että ensimmäistä kertaa historiassa tehdään ylimääräinen tuloutus ARAn rahastosta aivan eri tarkoitukseen kuin mihin se on tarkoitettu, niin kylläpä on varmasti, kun rahaakin niukalti on, myös seuraavalla kerralla helppo sitten tehdä ja toimia vastaavalla tavalla, ja siksi pidän tätä periaatteessa merkityksellisenä paitsi asian kannalta myös eduskunnan arvovalan kannalta. Se on hyvä todeta, ja on hyvä, että se tuli tässä puheeksi, koska me puhumme nyt nimenomaan tarkastusvaliokunnan mietinnöstä, ja tarkastusvaliokunta kuitenkin on siinä mielessä minun mielestäni hieno ja arvovaltainen valiokunta, että se pyrkii omissa kannanotoissaan yksimielisyyteen, ja olemme erittäin hyvässä hengessä saaneet monta, monta tärkeää asiaa yli vaalikausien edistettyä. Olkoon tämäkin sellainen, sen toivomuksen teen.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen kannanotoksi kertomusten K 11/2018 vp ja K 17/2018 vp johdosta. Asian käsittely päättyi.